

РЕШЕНИЕ

№ 5654

гр. София, 20.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 24.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **373** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. Д. Ж., представлявана от адв. Г. С., с адрес за кореспонденция [населено място], [улица], срещу Решение № КПК-35/2019 г. на директора на ТП на НОИ [населено място], с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № РВ-3-13-00644885 от 03.09.2019 г. на ръководителя по контрола на разходите на ДОО.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспореното решение. Същото било постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което е довело до нарушаване правото на защита на жалбоподателката. За нарушени се сочат разпоредбите, регламентиращи принципите за съразмерност и истинност по АПК – чл. 6, ал. 1, 3 и 5 и чл. 7, ал. 2 АПК. Липсвали каквито и да било доказателства за недобросъвестност на лицето и органите не били доказали, че са налице фактическите основания за издаването на акта. Поддържа се, че предпоставка за прилагане на разпоредбата на чл. 114, ал. 1 КСО е недобросъвестността на лицето при получаване на съответните суми. В КСО липсвала дефиниция на понятието „добросъвестност“ при получаване на осигурителни плащания. Поддържа се, че за добросъвестно получени осигурителни плащания следва да се считат тези, за които осигуреното лице е имало съзнанието и субективното убеждение, че му се дължат. Иска се отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателката не се представлява. В депозирана писмена

защита излага допълнителни съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт.

Ответникът – директор на ТП на НОИ [населено място], в съдебно заседание, чрез процесуален представител, и в депозирано писмено становище, излага становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: При извършена проверка в информационната система на НОИ било установено, че са били представени документи и данни от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК], относно правото на парично обезщетение по болнични листове, издадени на Р. Ж., както следва: № E2018104292 от 01.05.2018 г. до 05.05.2018 г.; № E20181040349 от 06.05.2018 г. до 04.06.2018 г.; № E20181852511 от 19.09.2018 г. до 18.10.2018 г.; №E20181853090 от 19.10.2018 г. до 117.11.2018 г.; №E20183012775 от 18.11.2018 г. до 07.12.2018 г.; №E20183013084 от 08.12.2018 г. до 21.01.2019 г.; № E20196063069 от 19.01.2019 г. до 01.03.2019 г. и № E201996762325 от 02.03.2019 г. до 21.04.2019 г. По представените удостоверения относно правото на парично обезщетение на лицето е било изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност в общ размер 6 786,78 лв.

Във връзка с текущ контрол и за събиране на допълнителни доказателства за определяне правото и размера на паричното обезщетение, и с оглед ограничаване на неправомерните разходи при отпускането и изплащането на парични обезщетения и помощи от ДОО, до Началник сектор „Контрол по разходите на ДОО“ при ТП на НОИ [населено място], е изпратен сигнал № 1130-13-90/29.03.2019 г. за проверка в осигурителя.

При извършена проверка от контролен орган на НОИ било установено, че не е възникнало основание за осигуряване, по смисъла на чл. 10 КСО при осигурителя [фирма] за 16 лица, сред които и жалбоподателката Р. Д. Ж..

На 08.07.2019 г. са били издадени задължителни предписания № ЗД-1-13-00589782 на управителя на [фирма] за заличаване на неоснователно подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО. Предписанията са били връчени на едноличния собственик на капитала и управител на дружеството на 11.07.2019 г., не са били обжалвани и са влезли в сила на 26.07.2019 г. Данните по чл. 5, ал. 4 КСО са заличени по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба № Н-8 от 29.12.2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурени при тях лице, както и от самоосигуряващите се лица.

На 28.08.2019 г. е бил изпратен сигнал за проверка изх. № 1130-13-90#1 до Директора на Дирекция “Инспекция по труда“ [населено място]. На основание чл. 404, ал. 1, т. 11 КТ от Д“ИТ“ П. е било поискано заличаване на уведомленията по чл. 62, ал. 3 КТ.

При последваща проверка било установено, че жалбоподателката не е осигурена за общо заболяване и майчинство и няма право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност. Длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – П. е преценило, че по преписката не са били налице данни и доказателства за наличие на умисъл и виновно поведение – недоброръководност от страна на жалбоподателката, поради което е преценено, че е приложима разпоредбата на чл. 114, ал. 2, т. 2 КСО. Било е издадено разпореждане № РВ-3-13-00644885 от 03.09.2019 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, с което е

постановено Р. Д. Ж. да възстанови полученото парично обезщетение поради общо заболяване, парично обезщетение за бременност и раждане за периода от 01.05.2018 г. до 01.03.2019 г. в размер на б 786,78 лв. – главница. Разпореждането е връчено на 09.09.2019 г.

Срещу разпореждането е подадена жалба вх. № 1012-13-72 .24.09.2019 г., въз основа на която е постановено Решение № КПК-35/24.10.2019 г., с което същата е оставена без уважение като неоснователна и е потвърдено обжалваното разпореждане. Решението е връчено на упълномощен представител на жалбоподателката на 20.11.2019 г., видно от приложеното на л. 14 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на Р. Д. Ж., срещу Решение № КПК-35/24.10.2019 г. за неоснователна, поради следното :

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени в изискуемата от закона писмена форма, като са изложени фактическите и правни основания за издаването им. Не са допуснати нарушения в производството по издаването им и съдът не открива основания за нищожност на актовете, предмет на съдебен контрол.

За да потвърди издаденото разпореждане директорът на ТП на НОИ [населено място] е възприел доводите на длъжностното лице и е приел за безспорно, че жалбоподателката не е имала качеството „осигурено лице“, поради което изплатеното ѝ обезщетение се явявало недължимо платено. Прието е, че няма данни за недобросъвестност от нейна страна, поради което е разпоредено връщане на сумата в размера по чл. 114, ал. 2 КСО. Органът изрично е посочил, че жалбоподателката попада в хипотезата на т. 2 - когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. Тези нови документи или данни са били открити именно след възложената със Заповед № ЗР-5-13-00478582/26.10.2018 г. ревизия по разходите на ДОО на осигурителя [фирма], обхващаща периода от 17.02.2016 г. до 31.10.2018 г. От ревизията органът е установил, че за жалбоподателката не е възникнало основание за осигуряване при осигурителя [фирма], поради което са издадени и задължителните предписания № ЗД-1-13-00589782/08.07.2019 г. за заличаване на неоснователно подадените данни по чл. 5, ал. 4 КСО.

Съгласно §1, т. 3 от ДР на КСО „осигурено лице“ е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Съгласно чл. 10, ал. 1 КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. От анализа на цитираната разпоредба е видно, че за да започне осигуряването следва да са налице двете кумулативни предпоставки, а именно започване на трудова дейност и внасяне на осигурителни вноски.

Върховният административен съд многократно е имал възможност да се произнесе в

смисъл, че от съдържанието на определението за осигурено лице следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от кодекса. Наличието на валидно сключено и непрекратено трудово или служебно правоотношение не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на обезщетение. Не съществува идентичност на трудовото, респективно - служебното и на осигурителното правоотношение. Наличието на трудово или служебно правоотношение в повечето случаи води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно. Изискването на законовата разпоредба, съдържаща определението за „осигурено лице“ по смисъла на КСО е лицето да упражнява трудова дейност, т. е. не е достатъчно лицето да има валидно възникнало трудово или служебно правоотношение, а следва да осъществява трудова дейност въз основа на това правоотношение. Изключение от това правило са регламентиранията в изречение второ на т. 3 от § 1, т. 1 ДР КСО случаи по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 КСО, т. е. за случаите на разрешен отпуск, при които лицето не осъществява трудова дейност, но времето на отпуска се зачита за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски /т. 5 на чл. 9, ал. 2 КСО не се отнася за лицата по служебни правоотношения, а за самоосигуряващите се лица/.

В конкретния случай, видно от болнични листове № E2018104292 от 01.05.2018 г. до 05.05.2018 г.; № E20181040349 от 06.05.2018 г. до 04.06.2018 г.; № E20181852511 от 19.09.2018 г. до 18.10.2018 г.; №E20181853090 от 19.10.2018 г. до 11.11.2018 г.; №E20183012775 от 18.11.2018 г. до 07.12.2018 г.; №E20183013084 от 08.12.2018 г. до 21.01.2019 г.; № E20196063069 от 19.01.2019 г. до 01.03.2019 г. и № E201996762325 от 02.03.2019 г. до 21.04.2019 г. на жалбоподателката е изплащано обезщетение за временна неработоспособност в общ размер на 6 786,78 лв.

След като жалбоподателката не е упражнявала трудова дейност, същата не е придобила качеството „осигурено лице“, не подлежи на задължително осигуряване и изплатеното обезщетение се явява недължимо и неоснователно платено.

Съобразно нормата на чл. 40, ал. 1 КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Изискването за 6 месеца осигурителен стаж не се отнася за лицата, ненавършили 18-годишна възраст. След като към датата на настъпване на временната неработоспособност – 01.05.2018 г. жалбоподателката не е осигурено лице за тези рискове, то същата няма право на парично обезщетение вместо възнаграждение.

Предвид изложеното съдът намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане не страдат от твърдените пороци. Същите са законосъобразни и не са налице основания за отмяната им. Жалбата е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Р. Д. Ж., представлявана от адв. Г. С., със съдебен адрес [населено място], [улица], срещу Решение № КПК-35/2019 г. на директора на ТП на НОИ [населено място], с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № РВ-3-13-00644885 от 03.09.2019 г. на ръководителя по контрола на разходите на ДОО. ОСЪЖДА Р. Д. Ж. със съдебен адрес [населено място], [улица] да заплати на Национален осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: